

Posudek na diplomovou práci Bc. Soni Helebrantové

Název: Diagnostika vývojové dyspraxie u dětí a adolescentů se zaměřením na preferenci horních či dolních končetin při sportu

Studentka oboru fyzioterapie vytvořila tuto práci v dubnu a květnu 2018. Text má 72 stran. K jeho vypracování použila 52 sdělení, z toho 43 zahraničních. Cílem diplomové práce je zhodnotit motorické dovednosti u dětí, které hrají národní házenou anebo hrají fotbal, pomocí diagnostické baterie Movement Assessment Battery for Children 2, druhé vydání – MABC-2 (Henderson et al., 2007). Sledovala úroveň motorických dovedností těchto dětí v celkovém skóru a také v jednotlivých komponentách testu. Pro hodnocení použila českou verzi testové baterie MABC-2 (Psotta, 2014) s českými populačními normami.

V úvodní teoretické části autorka shrnuje poznatky o vývojové dyspraxii čili vývojové poruše koordinace (DCD). Zmiňuje také problematiku poruch pozornosti a jejich kombinace vývojovou dyspraxií. Pro tuto možnou kombinaci také zařadila Test pozornosti d2.

Na základě prostudované literatury autorka navrhla vhodný postup pro vyšetření 16 probandů s věkem 9-11 let. Osm chlapců bylo z fotbalového klubu v Dobříšci a osm dívek bylo z oddílu národní házené v Tělovýchovné jednotě v Staré Huti.

Vyšetření autorka provedla od prosince 2017 až do února roku 2018. Děti vyšetřovala vždy se zajištěním klidného prostředí, aby dítě nic nerušilo. Kvantitativně vyšetřila motorické dovednosti pomocí testové baterie MABC-2. U jednotlivých skupin zjišťovala standardní skóre jednotlivých testů (MD1, MD2, MD3, AC1, AC2, BAL1, BAL2, BAL3), dále skóre komponent (MD-SC, AC-SC, BAL-SC), standardní skóre komponent (MD-SS, AC-SS, BAL-SS) a jejich odpovídající percentil (MD-P, AC-P, BAL-P). Počítala celkové skóre (TTS) a standardní skóre (SS) a odpovídající percentil (P). K lepší orientaci v konečných výsledcích testu autorka použila tzv. semaforový systém. Pomocí barevných zón označuje pásma výsledků testu. V zelené zóně jsou výsledky v mezích normy. Oranžová barva patří skupině ohrožené motorickou poruchou s nutností dalšího sledování. Červená barva upozorňuje na jasnou motorickou poruchu.

Studie ukázala statisticky významný rozdíl v komponentě manuálních dovedností házenkářek oproti skupině fotbalistů; dále poruchy pozornosti souvisely s deficitem v motorických dovednostech. Naproti tomu bez statisticky významného rozdílu mezi oběma skupinami byly motorické dovednosti házenkářek a fotbalistů, úkoly míření a chytání a komponenta rovnováhy.

Diplomová práce přináší další tuzemské zkušenosti s hodnocením aplikace baterie testů Movement Assessment Battery for Children, druhé vydání – MABC-2 u probandů věnujících se sportu.

K předloženému textu diplomové práce mám dotazy:

Výsledky uvádí rozdíly mezi oběma skupinami v rozpětí hodnot TTS. U jednoho chlapce byla hodnota při dolní hranici zeleného pásma. Naproti tomu všechny probandky byly v zeleném pásmu. Jaké faktory se mohou podílet na uvedeném rozdílu mezi skupinou fotbalistů a házenkářek?

Byly potvrzeny potíže s pozorností u jedinců se zhoršenými pohybovými schopnostmi. Poruchy pozornosti souvisely se zjištěným deficitem v motorických dovednostech. Přitom vyšší skóre u obou sledovaných ukazatelů dosáhly házenkářky, které také ukázaly významně lepší výsledky v oblasti jemné motoriky. Může být možným faktorem, kromě pohlaví, i výběr druhu sportu?

Požadovaného cíle studentka dosáhla, osvojila si metodický postup pro hodnocení probandů a zhodnotila nálezy u probandů pomocí recentních tuzemských norem. Při porovnání výsledků zjistila určité změny. Velkým přínosem pro studentku byla možnost seznámit se s způsobem vyšetření hrubé i jemné motoriky, pozornosti a pohybové aktivity. Studentka měla možnost jednat s probandy i jejich rodiči.

Práci jednoznačně doporučuji k obhajobě a hodnotím ji stupněm výborně.

V Praze dne 30. května 2018

MUDr. Josef Kraus, CSc.